TEMA 6

ACTUACIÓ POLICIAL I SEGURETAT PRIVADA

Model · activitats · col·laboració · principis · controls d'accés

ITINERARI DEL TEMA

Necessitat, concepte i fins de la seguretat privada.

2 Activitats, empreses, serveis i investigació privada.

3 Complementarietat, subordinació, informació i coordinació.

4 Principis del personal i límits dels controls d’accés.

PER QUÈ EXISTEIX UN MODEL DE SEGURETAT PRIVADA?

- La seguretat és una condició per a la llibertat i la convivència, sota responsabilitat última dels poders públics.
- La seguretat privada anticipa i prevé riscos, perills i actes delictius en àmbits concrets.
- Té entitat pròpia, però s'integra funcionalment en el sistema de seguretat pública.
- La Llei 5/2014 estableix una regulació conjunta i sistemàtica del sector.

CONNEXIÓ AMB ELS TEMES 1 I 2

La participació privada no desplaça la competència estatal ni el monopoli públic de la coerció.

CONCEPTE LEGAL DE SEGURETAT PRIVADA

- Conjunt d'activitats, serveis, funcions i mesures adoptats voluntàriament o per obligació.
- Poden ser promoguts per persones físiques o jurídiques, públiques o privades.
- Els presten empreses de seguretat, despatxos de detectius i personal habilitat.
- Protegeixen persones i patrimoni, permeten investigar fets i faciliten el desenvolupament normal d'activitats.

TRES FINS QUE JUSTIFIQUEN EL SECTOR

- Satisfer necessitats legítimes de seguretat o informació dels usuaris.
- Contribuir a la seguretat pública, prevenir infraccions i aportar informació als procediments.
- Complementar els mitjans públics mitjançant una integració funcional externa.
- Protegir sempre la indemnitat, la privacitat i els drets de les persones afectades.

POSICIÓ DE LA SEGURETAT PRIVADA

AUTONOMIA FUNCIONAL

- Activitat professional amb regulació, empreses i personal propis.
- Respon a necessitats de protecció i investigació legítimes.
- Actua dins de l'àmbit contractat o legalment imposat.

INTEGRACIÓ PÚBLICA

- Col·labora amb les forces i cossos de seguretat.
- Complementa i auxilia; no substitueix les funcions públiques reservades.
- Resta subordinada quan coopera sota comandament policial.

ARQUITECTURA DE LA LLEI 5/2014

- Títol I: coordinació i col·laboració amb les forces i cossos de seguretat.
- Títol II: empreses, despatxos de detectius i registres.
- Títol III: personal i funcions professionals.
- Títol IV: mesures i prestació dels serveis.
- Títols V i VI: control, inspecció, mesures provisionals i règim sancionador.

EMPRESES, DETECTIUS I REGISTRES

- El Registre Nacional de Seguretat Privada integra la informació prevista legalment.
- Les empreses estan sotmeses a autorització o declaració responsable segons l'activitat.
- Els despatxos de detectius desenvolupen exclusivament la investigació privada reservada.
- Els requisits poden modular-se segons l'activitat i les instal·lacions protegides.

VIGILÀNCIA I PROTECCIÓ PERSONAL

- Vigilància de béns, establiments, llocs i esdeveniments públics o privats.
- Protecció de les persones presents en aquests espais.
- Acompanyament, defensa i protecció de persones determinades, incloses autoritats.
- Les funcions s’exerceixen dins del servei contractat i sense assumir potestats generals de policia.

DIPÒSIT, CUSTÒDIA I TRANSPORT

- Custòdia, recompte i classificació de diners, valors, joies, art i altres objectes valuosos.
- Dipòsit i custòdia d'explosius, armes o substàncies perilloses.
- Transport i distribució dels objectes sotmesos a protecció especial.
- Les exigències de seguretat s'adapten al risc i a la naturalesa del bé.

SISTEMES D'ALARMA I VIDEOVIGILÀNCIA

- Instal·lació i manteniment de sistemes connectats a centrals receptores o centres de control.
- Recepció, verificació, resposta i transmissió de senyals d'alarma.
- Comunicació a les forces i cossos competents quan resulte procedent.
- La videovigilància incideix en la intimitat i en la protecció de dades i exigeix finalitat i garanties.

CONNEXIÓ AMB EL TEMA 5

Les càmeres i registres no poden convertir la protecció d'un espai en una vigilància indiscriminada de les persones.

INVESTIGACIÓ PRIVADA

- Només pot recaure sobre persones, fets o delictes perseguibles a instància de part en els termes legals.
- Correspon amb caràcter exclusiu als despatxos de detectius habilitats.
- Ha de respondre a un interés legítim del client.
- No permet investigar la vida íntima en domicilis o llocs reservats ni utilitzar mitjans que vulneren drets.

CONTROL I INSPECCIÓ ADMINISTRATIVA

- L'Administració controla entitats, personal, serveis i mesures de seguretat.
- Els subjectes inspeccionats tenen deure de col·laboració.
- Les mesures provisionals policials exigeixen necessitat i ratificació posterior quan la llei ho dispose.
- L'accés als informes de detectius es limita per protegir dades i només s'amplia en investigacions o procediments habilitants.

- La seguretat privada comunica fets i facilita informació necessària a les forces públiques.
- La col·laboració ha de respectar legalitat, finalitat, necessitat i protecció de dades.
- Les forces públiques poden impartir instruccions relacionades amb el servei en situacions de cooperació.
- La informació privada no crea una via paral·lela sense control.

INTERCANVI D'INFORMACIÓ AMB GARANTIES

- Els arts. 14 i 15 LSP articulen accés i comunicació d'informació rellevant.
- Només s'han de compartir les dades adequades i necessàries per prevenir o restablir la seguretat.
- La cessió exigeix cobertura jurídica i traçabilitat.
- El secret professional no impedeix la col·laboració legalment exigida.

Normativa de protecció de dades: LO 7/2021 en l'àmbit penal i LO 3/2018/RGPD quan corresponga.

COORDINACIÓ I COMISSIONS MIXTES

- L'Estat i les comunitats autònomes coordinen els serveis dins de les seues competències.
- La llei permet constituir comissions mixtes de seguretat privada.
- Aquests òrgans faciliten informació, criteris comuns i relació amb el sector.
- Coordinar no converteix les empreses privades en forces de seguretat.

PRINCIPIS BÀSICS DEL PERSONAL PRIVAT

- Legalitat, integritat i dignitat en l'exercici professional.
- Correcció en el tracte amb la ciutadania.
- Congruència i adequació de les mesures als riscos.
- Proporcionalitat en tècniques i mitjans de defensa o investigació.
- Reserva professional i col·laboració amb les forces i cossos de seguretat.

CONTROL D'ACCÉS I CONTROL D'IDENTITAT

- El control d'identitat comprova un document per decidir l'accés a l'espai protegit.
- El control d'entrades, tiquets o carnets pot limitar-se a comprovar el títol d'accés sense identificar personalment.
- La frontera depén de la finalitat i de les dades efectivament comprovades.
- Cap d'aquestes actuacions permet retenir la documentació personal.

Comprovar identitat no equival a la diligència policial de l'art. 16 LOPSC: el vigilant pot impedir l'accés, però no imposar un trasllat identificatiu.

FACULTATS DEL VIGILANT EN ELS ACCESSOS

- Pot controlar identitat, objectes, paqueteria, mercaderies i vehicles en l'accés o interior de l'immoble protegit.
- La negativa permet impedir l'entrada o ordenar l'abandonament de la propietat.
- No pot retenir el DNI ni utilitzar coacció desproporcionada.
- La mesura ha de guardar relació amb el risc i amb l'objecte del servei.

SÍNTESI: COMPLEMENTAR SENSE SUBSTITUIR

- La seguretat privada respon a necessitats legítimes i reforça la prevenció.
- Les funcions públiques d'autoritat i la coerció general continuen reservades.
- La col·laboració exigeix informació útil, protecció de dades i comandament clar.
- Els controls privats operen sobre l'accés a espais protegits, no sobre la llibertat general de la ciutadania.

ACTIVITAT FINAL: DISSENYAR UN SERVEI

- Supòsit: festival amb control d'entrades, videovigilància, aparcament i possible venda de drogues.
- Distribuïu funcions entre organització, vigilants i forces públiques.
- Determineu quines dades poden comprovar-se o comunicar-se.
- Identifiqueu límits del registre d'objectes, de la identitat i de la intervenció davant un delicte.